AIDS là bệnh gì?

Deutsche
AIDS-Hilfe e.V.

AIDS là một căn bệnh mà khi bị nhiễm bệnh người bệnh bị mất dần khả năng đề kháng của cơ thể. Cơ sở của bệnh này là bị nhiễm virus (siêu vi trùng) HIV. Virus này làm mất khả năng đề kháng của cơ thể chống lại các bệnh. Người bị nhiễm virus HIV sau vài tháng hoặc vài năm sẽ dẫn đến bị mắc các bệnh thí dụ như viêm phổi hoặc các dạng đặc biệt của ung thư v.v. Nhiễm virus HIV trong một vài trường hợp có thể dẫn đến biến đổi trong hệ thần king trung ương. Nhưng những trường hợp này ít gây hậu quả nghiêm trọng.

Nhưng không phải ai bị nhiễm virus HIV đều sẽ dẫn đến bị mắc bệnh AIDS.

Chú ý: Những hiện tượng bệnh xuất hiện khi bị bệnh AIDS cũng xuất hiện ở các bệnh truyền nhiễm khác, thí dụ như bệnh cảm cúm. Liệu người bệnh bị suy yếu khả năng đề kháng của cơ thể hay không, chỉ có bác sĩ có kinh nghiệm trong lĩnh vực này mới có thể xác định được.

Virus HIV không lây truyền qua những đường nào?

HIV là loại virus rất nhạy cảm. Khi ra ngoài không khí là chết ngay. Chính vì vậy mà các biện pháp vệ sinh thông thường trong gia đình cũng như trong các bệnh viện làm cho virus này trở thành vô hại. HIV có chứa trong nước tiểu, phân, nước bọt, mồ hôi và nước mắt, nhưng ở mức độ rất nhỏ không đủ để truyền bệnh. Cho đến nay người ta không thấy có trường hợp nào bị nhiễm HIV qua các dung dịch này.

Như vậy HIV không truyền qua việc bắt tay, ôm hôn, âu yếm, ho hoặc hắt xì hơi, nó cũng không lây qua việc dùng chung bát đũa hay sử dụng chung nhà xí, nhà tắm hoặc nhà tắm hơi. Cùng ở hoặc cùng làm việc, cũng như chăm sóc những người nhiễm virus HIV hay bị bệnh AIDS không bị lây bệnh.

HIV lan truyền qua con đường nào?

Chỉ lây khi máu và tinh trùng của người bị nhiễm virus HIV đi vào trong mạch máu của người khác. Trong loại dung dịch này của cơ thể có chứa HIV với số lượng lớn. Quan hệ tình dục không dùng ca pốt (túi cao su) là trường hợp bị nhiễm bệnh thường xuyên nhất. Màng ruột đặc biệt mỏng và nhạy cảm nên quan hệ tình dục vào hậu môn trong thực tế cho thấy khả năng nhiễm bệnh nhiều nhất. HIV cũng lây truyền khi quan hệ sinh lý bằng cách thông thường, đặc biệt là trong thời kỳ hành kinh mà không dùng ca pốt. Bệnh lây qua con đường trích ma túy nếu nhiều người cùng sử dụng chung kim trích. Cũng tương tự, người mẹ bị nhiễm HIV sẽ truyền sang con khi có mang và trong lúc sinh đẻ. Khả năng bị nhiễm bệnh qua con đường tiếp máu và truyền máu hiện nay không còn ở Cộng hòa Liên bang Đức nữa vì từ năm 1985 máu được kiểm tra.

Đã có khả năng điều trị bệnh chưa?

Cho đến nay vẫn chưa có thuốc để chữa lành hệ thống đề kháng cơ thể cũng như chưa có thuốc để tiêm chủng chống nhiễm virus HIV. Tuy vậy nghành y học cũng đã đạt được một số tiến bộ trong việc điều trị thành công một số bệnh truyền nhiễm xuất hiện khi bị bệnh AIDS.

Trong trường hợp nào người ta nên tự bảo vệ mình?

Phòng bệnh hiện nay là biện pháp duy nhất chống nhiễm virus HIV.

Cho đến nay, trước tiên là những người đàn ông đồng tính luyến ái hoặc có quan hệ tình dục với cả nam và nữ (bisexuel) và những người trích ma túy bị nhiễm HIV nhiều, vì vậy những người khác cùng thuộc trong nhóm những người này khả năng bị truyền bệnh rất lớn.

Đàn ông có quan hệ tình dục với đàn ông tự bảo vệ bằng cách dùng các biện pháp làm tình đảm bảo (Safe Sex) và dùng ca pốt khi làm tình vào hậu môn.

Để phòng nhiễm bệnh khi trích ma túy, mỗi người nên dùng bộ kim trích riêng của mình.

Ở Châu âu và Bắc mĩ, qua điều tra cho thấy số người bị nhiễm HIV không thuộc các nhóm nêu trên rất ít. Tuy vậy khả năng bị nhiễm bệnh đối với những người có quan hệ sinh lí bình thường cũng có, khi làm tình bằng đường hậu môn hoặc cách thông thường mà không dùng ca pốt. Trong các cuộc phiêu liêu tình ái, quan hệ tình dục vơi gái mãi dâm hoặc với những người thuộc nhóm kể trên thì dùng ca pốt là biện pháp phòng chống tốt nhất. Lúc đó sẽ không phụ thuộc vào việc là người đó đồng tính luyến ái hay có quan hệ tình dục bình thường.

Kiểm tra phát hiện bệnh như thế nào?

Hiện nay phương pháp thông dụng là kiểm tra xác định xem trong máu có chứa virus HIV hay không. Khi thử người ta không thấy được virus HIV mà chỉ xác định được sự hiện diện của chúng trong máu qua sự có mặt của các chất kháng thể được sinh ra để chống lại virus này. Khác với các loại kháng thể sinh ra để chống lại các bệnh thông thường, thí dụ như bệnh đậu mùa, các chất kháng thể chống virus HIV không có khả năng tiêu diệt các virus này. Khi thử nếu thấy có các kháng thể chống virus HIV, có nghĩa là có sự hiện diện của HIV trong máu, lúc này kết quả kiểm tra gọi là opositivẽ. Ngược lại thì kết quả là onegativẽ, khi không có kháng thể chống HIV trong máu. Tuy vậy có những trường hợp sau khi bị nhiễm HIV vài tháng có khi vài năm cơ thể mới sinh ra chất kháng thể chống lại virus này. Như vậy nếu kiểm tra vào thời điểm quá sớm cũng không thể xác định được bệnh. Ngoài ra phải chú ý, khi kiểm tra, kết quả là opositivẽ cũng phải kiểm tra xác định lại lần nữa trước khi kết luận để tránh nhầm lẫn.

Ngay cả kết quả xét nghiệm opositivẽ cũng chưa thể kết luận được là người đó sẽ bị mắc bệnh AIDS. Không phải tất cả những người nhiễm virus HIV sẽ dẫn đến bị mắc bệnh AIDS.

Những điều gì cần chú ý khi quyết định kiểm tra?

Việc xét nghiệm và kiểm tra không phải là biện pháp phòng nhiễm HIV. Kết quả xét nghiệm onegativẽ chỉ cho biết trong thời điểm kiểm tra không thấy có các kháng thể chống HIV. Không phụ thuộc vào việc đã thử máu chưa hoặc không phụ thuộc vào kết quả xét nghiệm, trong mọi trường hợp người ta nên phải tự bảo vệ mình.

Cần phải chú ý:
Ai muốn kiểm tra thử máu xem có bị nhiễm HIV không, trong mọi trường hợp nên bàn bạc và hỏi trước. Các tổ chức cứu trợ bệnh AIDS và các sở y tế tư vấn về việc này. Việc công bố kết quả xét nghiệm cũng nên phải bàn bạc kỹ lưỡng.

Kết quả opositivẽ đối với những người không thuộc các nước trong khối Cộng đồng chung châu âu có thể là không được quyền cư trú. Chính vì vậy mà cần chú ý giữ kín tên người thử máu. Các tổ chức cứu trợ bệnh AIDS cho biết những nơi xét nghiệm nào sẽ giữ kín tên người thử. Trong trường hợp cần thiết họ tìm giúp các luật sư có thể tin tưởng được.

Trong thực tế điều trị cũng như trong các bệnh viện chỉ được phép thử HIV khi người bệnh hoàn toàn đồng ý. Trong trường hợp cần phải hỏi thêm về vấn đề này, các bạn có thể tin tưởng tìm đến các tổ chưc cứu trợ bệnh AIDS (AIDS-Hilfe). Các tổ chức này có ở hầu hết các thành phố. Họ sẽ giữ kín tên bạn và tư vấn cho bạn bằng đường điện thoại hoặc trực tiếp cũng như chăm sóc không mất tiền.

Bệnh AIDS và xã hội

Mỗi căn bệnh hiểm nghèo đều làm cho người ta sợ hãi, sợ suy thoái cơ thể và sợ chết. Bệnh AIDS là một mối hiểm họa lớn nên ai cũng sợ. Virus HIV lan truyền chủ yếu qua quan hệ của con người vơi con người, những mối quan hệ mà xã hội không nói đến một cách chính thức và cởi mở. Trong nhiều trường hợp không chịu chấp nhận mặc dù những loại quan hệ này rất phổ biến. Thi dụ như quan hệ tình dục nam giới với nam giới của những người đàn ông đồng tính luyến ái, quan hệ tình dục ngoại tình hoặc những người trích ma túy. Chính vi vậy mà xã hội cũng như từng cá nhân rất khó sử sự với căn bệnh này.

Trong thực tế có thể khẳng định: Số người bị nhiễm virus HIV và bị bệnh AIDS trong quảng đại quần chúng nhân dân không nhiều ở mức độ đáng lo ngại. Bệnh này cho đến nay phần lớn thấy ở những người đàn ông đồng tính luyến ái và ở những người nghiện ma túy. Phần lớn trong số những người trong bọn họ bị nhiễm bệnh từ những năm trước đây, khi người ta chưa biết nhiều về con đường truyền bệnh và khả năng phòng bệnh này.

Việc tuyên truyền và giải thích về bệnh này rất quan trọng nhằm giảm tỷ lệ nhiễm bệnh trong các tầng lớp nhân dân tới mức tối thiểu. Muốn tuyên truyền và giải thích về bệnh này thành công thì xã hội phải chấp nhận là có những người đồng tính luyến ái, những người nghiện ma túy và những người làm nghề mãi dâm. Chỉ khi những người này được chấp nhận như họ trong thực tế thì mới có thể tuyên truyền phòng bệnh đối với họ một cách cởi mở và có hiệu quả được. Nếu như họ sợ là bị xã hội lên án, không chấp nhận hoặc bị phạt thì thông tin tuyên truyền giải thích không thể đến tới họ được.

Tương tự như vậy, chúng ta phải công nhận những người bị nhiễm HIV và bị bệnh AIDS như là những người cùng cộng đồng chung sống, cùng làm việc, cùng học cùng chơi. Họ có quyền như những người khác là được đào tạo được sinh sống bình thường, được làm việc, được đảm bảo điều kiện vật chất và được chăm sóc về y tế. Đặc biệt họ có quyền được người khác chăm sóc một cách tin tưởng.

Nếu họ không được đảm bảo có những quyền như vậy sẽ dẫn tới họ bị cô đơn, nghèo đói và khổ hạnh.

Xã hội sẽ không bị bệnh AIDS chia sẻ nếu thực hiện được việc tuyên truyền giải thích sao cho mất đi những mối sợ hãi vô cớ trước sự truyền nhiễm bệnh này và không mặc cảm với số người mắc bệnh.

AIDS là bệnh gì?

Deutsche AIDS-Hilfe e.V., Nestorstr. 8-9, D-1000 Berlin 31,
Deutsche Apotheker- und Ärzte-Bank, Berlin,
Konto 000 35 00 500 (BLZ 100 906 03);
Postgiroamt Berlin West, Konto 179 00-105 (BLZ 100 100 10).

© Deutsche AIDS-Hilfe e.V., Berlin, 1. Auflage 2/92

Vietnamesisch

Deutsche
AIDS-Hilfe e.V.